

➤ FRA PRESIDENTEN

Sykehusleger jobber 3 280 årsverk utover det som er normal arbeidstid, og nesten et ekstra Ahus i uregistrert overtid. Helseministeren har behov for å øke kapasiteten slik at flere pasienter får behandling, men svaret ligger ikke i å forsøke å presse legene til å jobbe enda mer.

Legers arbeidstid

Da jeg spurte helseministeren om hovedmålet med utvidet åpningstid i sykehus – økt kapasitet eller mulighet til å bevege på den nåværende kapasiteten – svarte han: Økt kapasitet, men uten å ansette flere leger.

Det er et vrient mål, blant annet fordi leger allerede bidrar til kveldspoliklinikker i alle landets helseforetak. Spekter har foreslått sin egen løsning: Man omgjør bare legers normalarbeidstid til å strekke seg fra kl 0600 til 2100 og problemet er løst. Spekter ser ut til å glemme at ingen andre yrkesgrupper har like vide unntak fra arbeidsmiljøloven som leger. Dette er avtalt fordi det ligger i vårt samfunnsoppdrag å være til stede for pasientene gjennom hele døgnet. Leger er fleksible og strekker seg langt for å sikre at pasientene blir behandlet så godt som mulig, men de nye signalene fra arbeidsgiversiden setter de vide unntakene i spill.

Vi har undersøkt hvor mye sykehusleger faktisk jobber, og vi fant at leger jobber 3 280 årsverk utover det som er normal arbeidstid, og nesten et ekstra Ahus i uregistrert overtid. Undersøkelsen ble sendt til alle sykehusleger i landet. 6 223 svarte, en svarprosent på 52,3.

Resultatene viser to ting. For det første sørger leger for at jobben blir gjort – det skaper trygghet. For det andre har arbeidsgiver en jobb å gjøre når det gjelder å få oversikt over egne ressurser. Å ikke vite hvor mye ansatte jobber, er et dårlig utgangspunkt for å utvide arbeidstidsbestemmelsene.

Det er vår og sommeren nærmer seg. Også i år har vi saker om ferieavvikling, og vi gjentar vårt budskap: Det er uakseptabelt at leger skal jobbe inn sin egen feire, og det er uklokt av arbeidsgiver å bruke ferieavviklingen til å presse frem løsninger som er så dårlige at det skaper misstemning langt ut over ferieperioden.

Vi stilte ikke spørsmål om ferie i spørreundersøkelsen, men resultatene viser likevel at leger jobber så mye at arbeidsgiver burde legge vekt på gode og omforente løsninger for ferieavviklingen, særlig hvis det fortsatt skal være mulig å opprettholde vide unntak fra arbeidsmiljøloven.

En ting var gjennomgående i svarene fra undersøkelsen. Leger opplever jevnt over et høyt arbeidspress. Dette gjelder gjennom hele døgnet, men for mange leger blir arbeidspresset ekstra høyt på vakt. På stadig flere avdelinger blir det behov for å øke antallet leger på vaktteamene. Kortere liggetid og flere pasienter både på poliklinikk og i avdeling sammen med dårlige IKT-løsninger og mangel på merkantilt personell, gjør dagene svært travle. Når antallet leger holdes så lavt som overhodet mulig for å spare kostnader, er det dårlig sparing fordi det fører til slitne leger, flere sykmeldte leger og mange flere vakansvakter.

Det jobbes effektivt i sykehusene, men det store spørsmålet er om det er mulig å opprettholde effektiviteten dersom arbeidsbelastningen for hver enkelt lege øker enda mer. Helseministeren har behov for å øke kapasiteten slik at flere pasienter får behandling. Det finnes metoder for det, men våre tall viser at svaret ikke ligger i å forsøke å presse legene til å jobbe enda mer.

Hege Gjessing

Hege Gjessing
hege.gjessing@legeforeningen.no
president